Doğan Kardeş

SAYI 20 | 18 MAYIS 1970 | 75 KURUŞ

ŞEYTAN ÇEKİCİ

KAÇIRILAN KIZ - 2

PEN

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
18 MAYIS 1970
Sayı : 20 Sıra No. 748
Yıl : 25 Cilt : 1

Sahibi :
KÂZIM TAŞKENT

Yazı İşleri Müdürü :
SEZAİ SOLELLİ

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ✱ Doğan Kardeş P.K. 1146 - İSTANBUL ✱ Telefon: 27 95 10 (Santral) ✱ Dağıtım ve Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenâri Sokak 1 - İSTANBUL.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık: 40 TL. ✱ Altı aylık: 20 TL. ✱ Yurt dışı yıllık: 55 TL. ✱ Yurt dışı altı aylık: 27.50 TL. ✱ Yurt dışı uçak yıllık: 86 TL. ✱ Yurt dışı uçak altı aylık: 43 TL. ✱ Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ✱ YAPI ve KREDİ BANKASI'nın bütün şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.

İLÂN TARİFESİ

Siyah - Beyaz :		Çok renkli :	
Tam sayfa	1500 TL.	Tam sayfa	2500 TL.
Yarım sayfa	800 TL.	Yarım sayfa	1500 TL.

DİZİLDİĞİ YER : Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.
BASILDIĞI YER : Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş.

Doğan Kardeş Dergisi ve Kitapları
YAPI ve KREDİ BANKASI'nın kültür hizmetlerinden biridir

GELECEK HAFTA: OTOMOBİL KAZASI!!!

İstanbul'un FETHİ

ÇİZEN: MÜMTAZ ARIKAN

3

22 NİSAN GECESİ 67 GEMİLİK BİR TÜRK DONANMASI, KARADAN YÜRÜTÜLEREK HALİCE İNDİRİLDİ. II. MEHMET'İN ASKERLİK DEHASI, BİZANS ZİNCİRİNİN HÜKMÜNÜ YOK ETMİŞTİ...

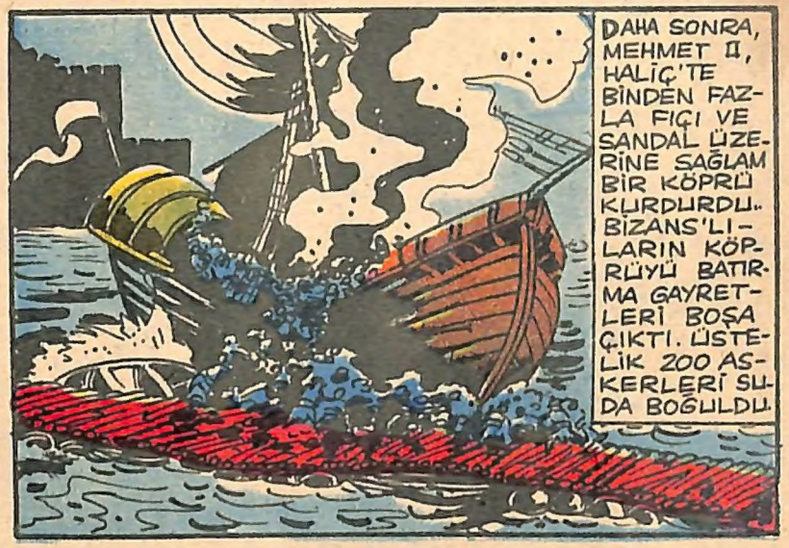

DAHA SONRA, MEHMET II, HALİÇ'TE BİNDEN FAZLA FIÇI VE SANDAL ÜZERİNE SAĞLAM BİR KÖPRÜ KURDURDU.. BİZANS'LILARIN KÖPRÜYÜ BATIRMA GAYRETLERİ BOŞA ÇIKTI. ÜSTELİK 200 ASKERLERİ SUDA BOĞULDU.

MAYIS AYININ İLK YARISINDA TÜRKLER, TOPLARIYLA SURLARI GECE GÜNDÜZ DÖVDÜLER.. 450 İLE 1500 OKKALIK GÜLLELER SURLARDA BÜYÜK GEDİKLER AÇTI...

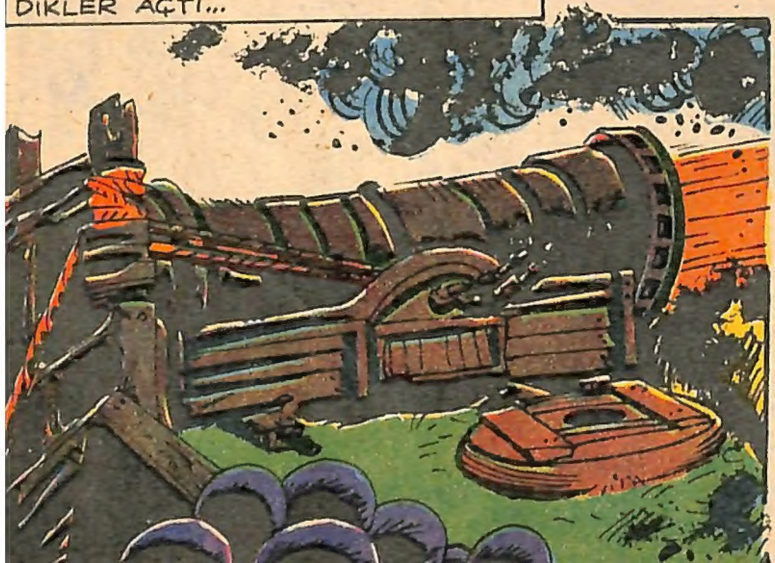

23 MAYISTA, MEHMET II BİZANS'A İSFENDİYAROĞLU KASIM BEYİ ELÇİ GÖNDERDİ..

SAYIN İMPARATORUM, İSTANBUL'DA TÜRK SARIĞI GÖRMEK LATİN SERPUŞU GÖRMEKTEN DAHA İYİDİR BENCE..

BAŞBAKANINIZ LUKAS NOTARAS HAKLI.. BİZ, LATİNLER GİBİ VİCDAN HÜRRİYETİNE KARIŞMAYIZ!.

HARP MECLİSİNİN UZUN VE GÜRÜLTÜLÜ TOPLANTISINDA TEKLİF REDDEDİLDİ..

PADİŞAHINIZ BARIŞ İSTİYORSA, KUŞATMAYI KALDIRSIN..

NE KADAR AĞIR OLURSA OLSUN, İSTENİLEN YILLIK VERGİYİ ÖDEYECEĞİM...

KONSTANTİNOPOLİS'İ TESLİM EDEMEM.. BU UĞURDA ÖLMEYE HAZIRIM!..

SULTAN MEHMET, HABERİ ÖĞRENİNCE ARTIK HÜCUM KESİNLEŞMİŞTİ..

HER KİM SURLARA ÖNCE ÇIKAR, DÜŞMANDA GEDİK AÇARSA, RÜTBESİ YÜKSELTİLECEK, KENDİSİNE DİRLİK VERİLECEKTİR! HAYDİN ASLANLARIM!.

BÜTÜN BİZANS 28 MAYISI 29 MAYISA BAĞLIYAN GECE UYUYAMADI.. AYASOFYA'DA HERKESİN İŞTİRAK ETTİĞİ SON ORTODOKS AYİNİ YAPILDI.

TEKFUR SARAYINDA...

BİRAZ DİNLENECEĞİM, KİMSE RAHATSIZ ETMESİN!..

TÜRKLERİN BU SABAH SALDIRIYA GEÇECEKLERİ MUHAKKAK EFENDİMİZ!.

TÜRKLER TOPKAPISINI ZORLIYACAKLARDIR... TOP ATIŞI ORAYI EPEYCE HIRPALADI.. VAKİT GEÇİRMEDEN GİTMELİYİM!

HAFTANIN ANSİKLOPEDİSİ

19 Mayıs 1919

Atatürk, yeni bir Türkiye kurmak için 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basmıştı...

Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basışının her yıldönümü, «Gençlik ve Spor Bayramı» olarak kutlanır. Bu bayramın Türk ulusu için taşıdığı önem ve anlam çok büyüktür. Çünkü bu tarih, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna bir başlangıç, Türk ulusunun hayatında bir dönüm noktasıdır. Yıllardır Türk yurduna göz dikmiş yabancılar, Birinci Dünya Savaşı'nda yenik sayılmış Osmanlı Devleti'ni parçalamak için fırsattan yararlanma yoluna gittiler. İlk iş olarak 15 mayıs 1919'da İzmir'i işgal ettiler. Bu sırada İstanbul'da bulunan Mustafa Kemal Paşa, yeni atandığı görevine başlamak için hazırlıklarını yapıyordu. Mustafa Kemal Paşa'nın yeni görevi Dokuzuncu Ordu Müfettişliği idi. İzmir'in işgali haberini alınca hemen Samsun'a harekete karar verdi. Çünkü O artık Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihe karıştığını anlamış, yeni bir Türk Devleti'nin kurulmasının şart olduğuna inanmıştı. Karşısına çıkan fırsatı değerlendirmesini bildi. Genelkurmaydaki arkadaşlarıyla birlikte görev ve sorumluluklarına ilişkin genelgeyi hazırlayıp 16 mayıs 1919 gecesi İstanbul'dan Samsun'a gitmek üzere «Bandırma» vapuruna bindi. Hareketinden önce bindiği vapurun batırılacağı haberi kendisine verildiği zaman, Mustafa Kemal, şu tarihî sözü söylemişti: «Burada kalıp, tevkif edilmektense denizde boğulmayı tercih ederim.»

Mustafa Kemal Paşa, 19 mayıs 1919'da Samsun'da Anadolu toprağına ayak bastı. O gün ülkenin ne durumda olduğunu daha sonra yaptığı tarihî konuşmada şöyle açıkladı:

«1335 (1919) senesi mayısının 19'uncu günü Samsun'a çıktım. Vaziyet ve manzarai umumiye:

Osmanlı devletinin dahil bulunduğu grup, harbi umumîde mağlup olmuş, Osmanlı ordusu her tarafta zedelenmiş, şeraiti ağır bir mütarekename imzalanmış. Büyük harbin uzun seneleri zarfında, millet yorgun ve fakir bir halde. Millet ve memleketi harbi umumiye sevkedenler, kendi hayatları endişesine düşerek, memleketten firar etmişler. Saltanat ve hilâfet mevkiini işgal eden Vahidettin, müstereddit, şahsını ve yalnız tahtını temin edebileceğini tahayyül ettiği denî tedbirler araştırmakta, Damat Ferit Paşa'nın riyasetindeki kabine, aciz, haysiyetsiz, cebîn, yalnız padişahın iradesine tabi ve onunla beraber şahıslarını vikaye edebilecek herhangi bir vaziyete razı.

Ordunun elinden esliha ve cephanesi alınmış ve alınmakta.

İtilâf devletleri, mütareke ahkâmına riayete lüzum görmüyorlar. Birer vesileyle, İtilâf donanmaları ve askerleri İstanbul'da, Adana vilâyeti, Fransızlar, Urfa, Maraş, Antep, İngilizler tarafından işgal edilmiş. Antalya ve Konya'da İtalyan kıtaatı askeriyesi, Merzifon ve Samsun'da İngiliz askerleri bulunuyor. Her tarafta, ecnebi zabit ve memurları ve hususi adamları faaliyette. Nihayet mebdei kelâm kabul ettiğimiz tarihten dört gün evvel, 15 mayıs 1335 (1919)'te İtilâf devletlerinin muvafakatiyle Yunan ordusu İzmir'e ihraç ediliyor.

Bundan başka, memleketin her tarafında, anasırı hristiyaniye hafi, celi, hususi emel ve maksatlarının temini istihsaline devletin bir an evvel çökmesine sarfı mesai ediyorlar.»

TARİHTE BU HAFTA

CASUS LAWRENCE'NİN ÖLÜMÜ — Hayatı romanlara konu olan İngiliz casusu Lawrence, bundan 35 yıl önce, 19 mayıs 1919'da ölmüştü. 1888 yılında doğan Lawrence, Birinci Dünya Savaşı arasında serüvenleriyle dünyada, özellikle bizde «Casus Lawrence» diye tanınır. Bu ünlü casus Mısır'da faaliyet gösterdi, Arapları Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklandırdı. Araplar kendisine «Arabistan'ın Taçsız Kralı» unvanını vermişlerdi.

GENÇ OSMAN'IN ÖLDÜRÜLMESİ — Osmanlı padişahlarından 16'ncısı olan Genç Osman bundan 348 yıl önce, 20 mayıs 1622'de yeniçeriler tarafından öldürülmüştü. Tarihe «Genç» lâkabıyla geçmiş olan Osman II, işi zorbalığa dökmüş olan Yeniçerileri ortadan kaldırmak istiyordu. Bunu haber alan Yeniçeriler 1622 yılı baharında isyan ettiler. Önce Osman'ı tahttan indirdiler ve Yedikule zindanına attılar. Sonra da cellâtlara teslim edip öldürttüler. «Haile-i Osmaniye» (Osmanlı Trajedisi) diye anılan bu olay Türk tarihinin yüz kızartan olaylarından biridir. Yeniçeri Ocağı bu olaydan 204 yıl sonra Mahmut II tarafından ortadan kaldırılmıştır.

NENE HATUN'UN ÖLÜMÜ — Tarihimizin en büyük kadın kahramanlarından biri olan Nene Hatun bundan 15 yıl önce, 22 mayıs 1955'te ölmüştü. 93 yaşındaydı. 1857'de doğmuştu. 1877-78 Türk-Rus savaşı sırasında yeni gelindi. 20 yaşında var yoktu. O da hemşehrileri gibi sopayla, taşla, kazmayla savaşa katıldı. Daha sonra Çanakkale Savaşı'nda oğlu şehit oldu. 1955 yılında «Anneler Günü»nde «Annelerin Annesi» seçildi.

Neden, Niçin?

Pırlanta niçin camı keser?

Pırlanta camdan daha sert olduğu için. Bu, pırlantadaki karbon atomlarının camdakilere kıyasla daha zor birbirinden ayrılabildikleri anlamına gelmektedir. Sertlik, iki maddeden hangisinin öbürünü çizdiğine göre tesbit edilir. Camı çizen birçok maddeler varsa da bunların hiç biri pırlantayı çizemez. Pırlantalar pırlanta tozu ile kesilir ve cilâlanır.

Deniz suyu içmek insanı öldürebilir mi?

Evet, ama ancak zamanla. Bu konuda ileri sürülenler, şişirilmiştir. Deniz suyunda yüzde 3.5 oranında tuz vardır, normal böbrekler ise ancak yüzde 2 oranında tuzla başa çıkabilir. Bununla beraber, yarı yarıya tatlı ve tuzlu su içmekle bir süre yaşanabilir. Deniz kazazedeleri bu suretle su stoklarını iki misli uzun zaman devam ettirebilirler.

Nasıl oluyor da camın öte tarafını görebiliyoruz?

Cam, donma ısısından daha düşük derecelere hızla soğutulunca ayrı billûrlar teşkil etmeksizin sıvı durumundan katı duruma geçen ender maddelerdendir. Erimiş maden ve su bunun aksi bir reaksiyon gösterirler. Bu maddeler soğutulunca billûrlar meydana getirirler. Cam, böyle billûrları, yani içinde ayrı ayrı yüzeyleri olmadığı için saydamdır.

BÜYÜK SÖZLER

Bir dinin tabiî olması için bilime, akla ve mantığa uygun olması lâzımdır.

• Büyük dinler daima akla, mantığa uygundur ve bilimin getirdiği her türlü yeniliği kabul ederler. Yeniliklere karşı çıkan, bilimin ilerlemesini kösteklemek isteyen ve bütün bunları, dine aykırı imiş gibi göstermek isteyen kimseler, dinlerini tam bilmeyen yarı cahil insanlardır. Bunlar az okumuş kimselerdeki din saygısını, sırf kendi çıkarları için kötüye kullanan insanlardır.

Atlas Okyanusu'nu aşan ilk pilot

LİNDBERGH

Kristof Kolomb nasıl tarihte ilk defa Atlas Okyanusu'nu denizden aştıysa, Amerikalı pilot Charles Lindbergh de tek kişinin bir uçakla Atlas Okyanusu'nu havadan geçmişti. Dünyayı yerinden oynatan bu olay 21 mayıs 1927 günü oldu.

Lindbergh, 1927 yılının 20 mayısında sabah saat 7.50'de New York'taki Roosevelt Field hava alanından kalktı, ertesi gün akşam saat 22.21'de Paris yakınındaki Le Bourget hava alanına indi. Böylece 33 buçuk saatte 49.250 km. aştı. Büyük törenle karşılanan Lindbergh'in Amerika'ya dönüşü de Paris'teki kadar göz kamaştırıcı oldu. New York'u temizleyen çöpçüler Lindbergh'e yapılan törenden sonra, şehrin caddelerine yığılan konfetileri bir günde güçlükle temizleyebildiler. Bu başarısından dolayı dünyanın dört bucağından Lindbergh'e yüzbinlerce dolar kıymetinde çeşitli hediyeler verildi.

Lindbergh 1902'de Michigan eyaletinin Detroit şehrinde doğdu. Küçüklüğünden beri havacılığa hevesliydi. İlk havacılık derslerini Lincoln'da aldı. Tek başına ilk uçuşunu 1923'te yaptı. New York'lu bir otel sahibi olan Raymond Orteig, 1919'dan beri New York - Paris arasında hiç duruş yapmadan uçuş yapabilecek pilota 25.000 dolarlık bir armağan teklif ediyordu. Bu uçuşu hiç kimse başaramamıştı. Lindbergh, böyle bir uçuşu yapıp armağanı kazanacağına inanıyordu. Nitekim, başardı da.

Herşeyin En Garibi:

EN BÜYÜK RÜŞVET — Suudi Arabistanlı bir hükümet memuru tarafından Abu Dabili Şeyh Said bin Sultan'a teklif edilen 84.000.000 dolar, yazılı tarihteki en büyük rüşvettir. Bahis konusu olan, Basra Körfezi'ndeki münakaşalı Buraimi arazisindeki petrol imtiyazlarıydı.

EN KANLI MUHAREBE — Tarihte en kanlı muharebenin 1 Temmuz ve 19 Kasım 1916 tarihleri arasındaki Birinci Somme muharebesi olduğu ileri sürülmektedir. Bu muharebede 614.105'i İngiliz ve Fransız, 650.000'i ise Alman olmak üzere, 1.250.000'i aşkın insan ölmüştür. Modern tarihçiler, eski çağlardaki muharebelerle ilgili rakamlara inanmamaktadırlar. Bunlardan Yunanlılarla Persler arasındaki Platea muharebesi (M.Ö. 479) gûya 250.000 cana mal olmuştu. Gene bir rivayete göre M.S. 49'da Fransa'da Chalons-sur-Marne'de bir tek günde 200.000 kişi ölmüştü. Bu rakamların şişirme sayılmasının sebebi, o devirlerde bu çaptaki kuvvetlerin, cephede yiyecek ve teçhizat bakımlarından beslenme imkânsızlığıdır.

ZERO X

⑤ PAUL TRAVERS'LE ARKADAŞLARI, YENİ KEŞFEDİLEN ZÜMRÜT 849'U İNCELEMEYE GİTTİKLERİNDE GARİP YARATIKLARIN SALDIRISINA UĞRADILAR. BUNLARIN MAKİNE OLDUKLARINI ÖĞRENDİKTEN SONRA, YERLİLERİN BAŞKANIYLA, ÇÖLDEN GELEN GİZLİ İŞARETLERİN KAYNAĞINI BULMAYA GİTTİLER..

CANAVARLARI YÖNETEN KİMSE BURADA..

ÇABUK GİDİP ONU BULUP YAKALIYALIM..

İYİ BİR YERE SAKLANMIŞ AMA GENE DE BULDUK!

GALİBA YER SARSILIYOR...

BİRDEN, ÇÖLDE FÜZELER BİTMEYE BAŞLADI..

BUNLAR DA NE?

BİR FÜZE ÜSSÜ.

FÜZELER ATEŞ ALDI..

YERE YATIN ÇOCUKLAR.. YOKSA MAHVOLURUZ

KORKMAYIN!

FÜZELER BİRDEN HAVALANDI..

MÜKEMMEL BİR SİSTEM..

BU FÜZELERİ BİZE DEDELERİMİZ BIRAKMIŞ. HER TÜRLÜ DÜŞMANDAN BUNLAR BİZİ KORUR..

DERKEN..

FÜZELER YENİDEN YERALTINA GİRİYOR..

NE YAMAN DEDELERİNİZ VARMIŞ! MÜTHİŞ!..

ÇOK AKILLI ADAMLARMIŞ. BİLİMDE ÇOK İLERİ GİTMİŞLER!.
PEKİ BU FÜZELERİ ŞİMDİ KİM İŞLETİYOR ANLIYAMADIK..
ONLAR KENDİ KENDİLERİNE İŞLERLER, BİZ ELİMİZİ SÜRMEYİZ!
ŞU PİRAMİTE DE HİÇ YAKLAŞMAYIZ. UĞURSUZDUR!
UĞURSUZ MU?. GİDİP BİR GÖRELİM ŞUNUN İÇİNİ...
HEY, DURUN! ORAYA GİREN BİR DAHA ÇIKAMAZ!.
PİRAMİDE GİRERKEN HEYECANLIYDILAR.. YERLİ BAŞKAN DA GİRDİ...
MEZAR GİBİ YER!
DİKKATLİ OLUN!
NE VARSA, BU KAPININ ARDINDA....
DAYAN KAPTAN, AÇILIYOR!
KAPI AÇILINCA HEPSİ ŞAŞIRIP KALDILAR...
KUM... BENCE TUZAĞA DÜŞTÜK!
ESKİ ÇİNLİLERİN KUM SAATİNE BENZİYOR.. NE İŞE YARAR ACABA?
BAKIN! KAPIYA BAKIN!
KAPANIYOR..!! ÇABUK ÇIKALIM!
EYVAH GEÇ KALDIK!
KAPANA KISILDIK, ARKADAŞLAR
BURADAN KURTULUŞ YOKTUR.. HEPİMİZ

Tarzan

TARZAN FENA ADAMLARIN ELİNDEN KURTARDIĞI CÜCELERİ ÜLKELERİNE GÖTÜRECEĞİ SIRADA İHTİYAR MAYMUNLAR DA ONLARLA BERABER GİTMEK İSTER. TARZAN HEPSİNİ TODARLAYIP CÜCELER ÜLKESİNE GÖTÜRÜR.

56

ARTIK BURADA RAHAT EDER, KORKUSUZCA YAŞARSINIZ.. BURADA SİZE KİMSE FENALIK EDEMEZ, DOSTLARIM.

MAYMUNLAR MEMNUN. CÜCELER KRALI'NIN GELMESİNİ BEKLİYORLARDI. HEPSİ BU YENİ VATANLARINDA YAŞIYACAKLARDI..

İŞTE, CÜCELER KRALI OGU GELİYOR! ŞİMDİ BEN ONA DURUMU ANLATIRIM.

TARZAN SANA VE MAYMUN ARKADAŞLARINA TEŞEKKÜR EDERİZ. KIZLARIMIZI VE EŞLERİMİZİ O FENA ADAMLARIN ELİNDEN KURTARDINIZ..

BEN DE SİZE KADINLARINIZI O FENA ADAMLARIN ELİNDEN KURTARAN O MAYMUNLARI GETİRDİM. ONLAR ARTIK SİZİN ORMANLARINIZDA DOSTÇA YAŞAMAK İSTİYORLAR!

BENİ O FENA ADAMLARIN ELİNDEN BU MAYMUN KURTARDI. NE OLUR, İZİN VER DE ONLAR DA BİZİMLE YAŞASINLAR...

1-10-1505

BABACIĞIM, BİZ ONLARI ÇOK SEVDİK. NE OLUR İZİN VER..

ORMANLARIMIZDA ONLARA DA YER VAR KIZIM.

BU YARATIKLAR, BİZİM ÜÇ, DÖRT MİSLİMİZ. BİZE BİR FENALIKLARI DOKUNMASIN?

HUGA, SİZE HİÇ BİR FENALIK YAPMIYACAKLARINI, HATTA BÜTÜN AĞIR İŞLERİNİZE YARDIM EDECEKLERİNİ SÖYLÜYOR...

O NE? BENİM KÜÇÜK İTO YOK BURALARDA... NEREYE GİTTİ?

İTO SENİN TEHLİKEDE OLDUĞUNU DÜŞÜNEREK YARDIM ETMEK İÇİN BİZDEN AYRILDI.

BILL ELLIOT JOHN CELARDO

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

İ..T..OOO

SENİN KÜÇÜK GİDELİ ÇOK OLDU TARZAN!

HEP BİRDEN İTO'YU ARAMAYA BAŞLARLAR..
ÇOK ÜZÜLDÜM OGU. İTO'YU BEN SENİN YANINDA BIRAKTIM... GİTMESİNE İZİN VERMEYECEKTİN!
ZORLA TUTAMAZDIM Kİ TARZAN. ÇOK KUVVETLİ BİR ÇOCUK O...

YALVARDI ADETA... -TARZAN TEHLİKEDE İKEN BEN BURADA DURAMAM- DEDİ, VE ÇEKİP GİTTİ...

BANA EN İYİ ADAMLARINDAN ALTI TANESİNİ VER, İTO'YU ARAMAYA ÇIKACAĞIM.

İHTİYAR DOSTUM HUGA, SEN BU İYİ İNSANLARIN YANINDA KAL. BEN ÇABUK DÖNERİM.
BEN DE SENİNLE BERABER GELECEĞİM TARZAN!

SİZ ŞU İHTİYARA İYİ BAKIN. BEN DÖNÜNÇEYE KADAR BİR ŞEYİ KALMAZ ONUN.
SEN MERAK ETME TARZAN. ONA DA, İHTİYAR MAYMUNA DA İYİ BAKARIZ...

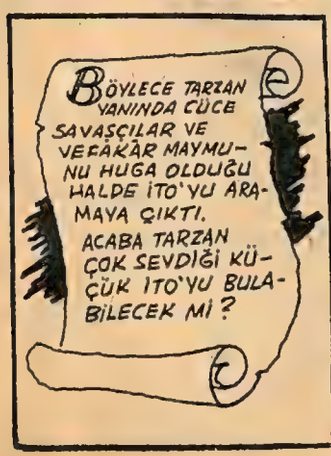
BÖYLECE TARZAN YANINDA CÜCE SAVAŞÇILAR VE VEFAKÂR MAYMUNU HUGA OLDUĞU HALDE İTO'YU ARAMAYA ÇIKTI.
ACABA TARZAN ÇOK SEVDİĞİ KÜÇÜK İTO'YU BULABİLECEK Mİ?

AH, ONU BİR SAĞ SALİM BULABİLSEM!

İİ...T..OO..
İTO BU TARAFTAN GİTTİ.. İŞTE ONUN AYAK İZLERİ!
BILL ELLIOTT JOHN CELARDO
1-17-1906
ARKASI VAR

HİKÂYE

Türkçesi: **AKŞİT GÖKTÜRK**

KONUŞAN SAAT

Küçük kız, Tanrının günü okula geç kalırdı. Bir daha geç kalmaması için verilen öğütlere hiç kulak asmadığı için de Tanrının günü sınıfta cezalı kalırdı. Öğle paydosunda bütün öbür çocuklar sevinçle evlerine yemeğe giderken küçük kız sınıftaki sırasında oturur, öğretmeninin kendisine verdiği cezaya uyarak defterine tam elli kez: «Bir daha okula geç kalmayacağım» sözünü yazmak için çabalardı.

Gene böyle bir gün, küçük kız cezasını çektikten, defterinin sayfalarını doldurduktan sonra, öteki çocuklar yemeklerini bitirmiş olarak okula dönerlerken, merdivenlerden çabucak indi. Koşa koşa eve giderken yol kıyısındaki çimenler arasında ışıl ışıl bir şey çarptı gözüne. Eğildi, yakından baktı, gözlerine inanamadı. Küçücük pırıl pırıl bir altın saatti bu. Küçük kız aldı saati, büyük bir sevinç duyarak seyretti.

«Ne güzel» diye düşündü kendi kendine, «şimdi bir saatim var artık, bir daha okula hiç geç kalmayacağım. Saati cebime saklarım, kimseye göstermem, benim olur, anneme babama bile söylemem böyle bir saat bulduğumu.» Akşamüleyin yatağına uzandığında, saati yastığının altına koydu, tiktaklarına kulak kesildi. Bir ara saatin tiktakları gitgide yükselmeye başladı, küçük kız bir ses işitti:

«Tiki tak, tiki tak, tiki tiki tak,
Dürüst ol, beni aldığın yere bırak!»

Küçük kız ilkin bir düş görmekte olduğunu sandı ama, içinde büyük bir rahatsızlık duymaya başladı. Bunun üzerine saati yastığının altından çıkararak yatağının ayak ucuna koydu. Saatin sesini işitmiyordu artık, içindeki rahatsızlık da dinmişti şimdilik. Derken uykuya daldı.

Ertesi sabah saati gene cebine koydu, günlerden beri ilk kez olarak okula tam zamanında geldi. Ders, oyun, derken gün çabucak geçti, akşam olup da yatma zamanı gelince küçük kız saati gene yastığının altına koydu. Saat ilkin bütün öbür saatler gibi basbayağı tiktak ediyordu ama, tam küçük kız uykuya dalacağı zaman tiktakların sesi gitgide yükseldi, yastığın altından gene tiz bir ses işitildi:

«Tiki tak, tiki tak, tiki tiki tak,
Dürüst ol, beni aldığın yere bırak!»

Bunun üzerine küçük kız saati, yatağının yanıbaşında duran iskemlenin üzerindeki etekliğinin altına soktu, bütün gece yatağında korkuyla bir o yana bir bu yana döndü durdu.

Ertesi sabah erkenden kalktı küçük kız, doğru annesine giderek ona her şeyi açıkça anlattı.

«Bu küçük saat benim saatim olmak istemiyor bir türlü» diye yakındı.

Annesi küçük kızı sevgiyle okşayarak:

«Senin uykunu kaçıran bu küçük altın saat değil, kendi içinde bulunan doğruluk saatidir yavrucuğum. Kendi içindeki bu saatin tiktakları suçlandırıyor seni hep. Her insanın içinde böyle bir saat vardır. İçindeki saatin sesine kulak vermeyen kimse iyi bir insan olmaktan çıkmış sayılır. Bizim komşunun karısı bir altın saat yitirmiş işittiğime göre. Bulduğun saat onun olmalı.»

Küçük kız okuldan dönüşte doğruca komşu kadının evine uğradı, bulduğu saati ona geri verdi. Kadın çok sevindi buna, sevinçten ne yapacağını şaşırdı, çünkü bu küçük altın saatin özel bir değeri vardı kendisi için. Bir dolaba doğru ilerledi, dolabı açtı, içinden yeşil kadifeyle kaplı bir kutu çıkararak küçük kıza uzattı. Eve varmadan önce açmamasını söyledi kutuyu. Küçük kız evde kutuyu açtığında, yeşil kadife içinde bilezikli bir kol saati buldu. Sevinçten yerinde dört dönerek oynamaya başladı. Artık kendisinin olan bir saati vardı, gece yatarken kolunda bırakabileceği bir saati.

Uyumadan önce saatine kulağını dayayarak düzenli tiktakları dinledi. Sonra uykuya daldı. Uyku arasında, saatinin tiktakları şöyle der gibiydi:

«Tiki tak, tiki tak, tiki tiki tak,
Mutluluk içinde uyumana bak!»

Her insanın içinde bir doğruluk saati vardır. İçindeki saatin sesine kulak vermeyen kimse iyi bir insan olmaktan çıkmış sayılır.

Küçük kız sınıftaki sırasına oturur, öğretmeninin kendisine verdiği cezayı defterine yazardı...

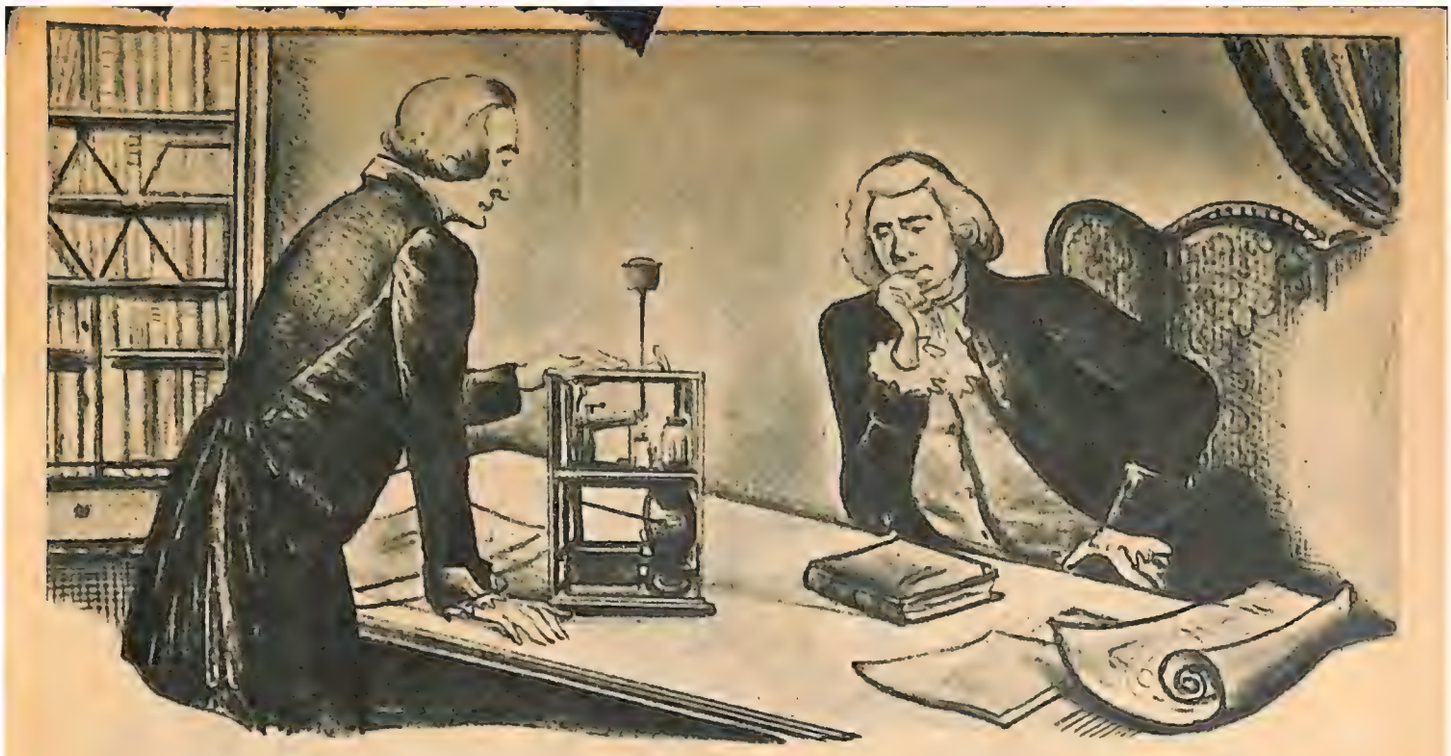

James Watt, buhar makinesinin bir modelini zengin ortağına gösteriyor.

TARİHİN MEŞHUR OLAYLARI

BUHAR MAKİNESİNİN MUCİDİ

JAMES WATT

Buhar makinelerinin kısa zamanda gelişmesi James Watt'ın rüyalarını gerçekleştirdi...

Eğer buhar makinesi icat edilmemiş olsaydı, uygarlık alanında bugünkü durumumuza gelemeyecektik. Yakın zamana kadar gemiler, trenler hep buhar makineleriyle işlerdi. İlk otomobillerde, benzinle çalışan motor yerine küçük bir buhar makinesi bulunurdu. Yalnız araçlarda değil, fabrikalarda da, birçok makineleri çalıştırmak için hep buhar makinelerinden faydalanılırdı.

Bir kap içinde sıkıştırılmış buharın, kabın kenarlarına ne büyük bir basınç yaptığını tahmin etmek kolay değildir. Bir ateşin üzerinde kaynayan bir çaydanlığı gözümüzün önüne getirelim. Kaynayan suyun buharı, su kaynayıp ısı arttıkça kapağını oynatmaya başlar. Sonunda da kapağını atar. Bu da bize buharın, yerinde kullanılabilirse ne büyük bir güç olduğunu gösterir.

Buhar makinesini ilk defa kullanılabilir hale getiren James Watt adlı İskoçyalı bir İngiliz mühendisidir. James Watt'dan çok daha önce buhar gücüyle çalışan makineler yapılmıştı. Ama bu makinelerle ancak bir kuyudaki, ya da bir depodaki su yukarılara çıkartılabiliyordu. Ama James Watt'ın icat ettiği buhar makinesi büyük bir çarkı çeviriyordu. Bu çark, yerine göre bir bostan değirmenini çevirebilir, bir aracın ana milini döndürebilir, ya da herhangi bir tekerleği çevirerek kayışlarla dönmesi gereken başka tekerlekleri harekete geçirebiliyordu.

James Watt 1736'da İskoçya'nın bir liman şehri olan Greenock kasabasında doğdu. Daha çocukken makinelere karşı büyük bir ilgi duyuyordu. Matematikte de çok kuvvetliydi. 19 yaşındayken Londra'da matematik âletleri imal eden bir atelyeye girdi, orada çalışmaya başladı. Bir süre sonra kendi hesabına çalışmak üzere İskoçya'ya Glasgow'a gitti.

Glasgow Üniversitesi'ne mühendis olarak giren James Watt buhar makineleri üzerinde çalışmaya başladı. «Madem ki buharın bir gücü var, bu güçten yararlanmalı, buhar gücüyle çalışan bir makine yapmalıyım,» diyordu.

James Watt, çalışkan, sabırlı ve titiz bir adamdı. Aylarca uğraştıktan sonra bir buhar makinesi yapmayı başardı. Yaptığı makine bugün kullanılan makinenin çok basit bir şekliydi. 1767'de zengin birini bularak onunla ortak oldu ve planlarını çizip, denemelerini yaptığı makineyi gerçekleştirdi.

James Watt'ın bütün rüyaları gerçek olmuştu. Buhar makinelerinin kısa zamanda gelişmesi, değişik alanlara uygulanmasıyle sonuçlandı. Buhar makinesini Joseph Cugnot adlı bir Fransız 1769'da lokomotife uyguladı, George Stephenson 1810'da bugünkü lokomotifin ilk şeklini ortaya koydu. Robert Fulton adlı bir Amerikalı mühendis de yandan çarklı bir gemi yaptı.

Buhar makinesi lokomotifleri, gemileri hareket ettiriyor, öte yanda birçok işçinin yapabileceği işi bir kaç makinistin yardımıyla yaparak, fabrikalarda büyük gelişmelere yol açıyordu. Böylece fabrikalar çoğaldı, daha çok ürün elde edildi. Bir yerden bir yere daha kısa zamanda gidilip gelinmeye başladı. Böylece de uygarlık alanında çok çabuk bir gelişme sağlandı. Kimbilir belki de buhar makinesinin yapılması gecikseydi, insanların elektrik üretmeleri, içten patlarlı motorları bulmaları, hattâ atomdan yararlanmaları da gecikecek, şüphesiz uzay'a gidip Ay'a ayak basmaları önümüzdeki yüzyıllara kalacaktı.

ALO!... KİMSİNİZ?

Bugün artık telefonsuz bir hayat düşünülemez. Telefon yardımıyle uzaktaki arkadaşlarımızla, akrabalarımızla konuşuruz, başımız sıkışınca doktoru çağırıyoruz, tren saatlerini, sinema programlarını öğreniyoruz. Ama telefonun nasıl işlediğini biliyor muyuz?

Telefonu, 1876 yılında bir doktor olan Graham Bell bulmuştur. Elektrik akımı ile elektrik dalgalarına dönüşen sesimiz kablolar aracılığıyle konuştuğumuz kimsenin elindeki kulaklığa iletilir. Orada bir mıknatıs elektrik dalgalarını gene ses dalgalarına dönüştürür.

Telefon kulaklığı ile mikrofonunun kaç parçadan yapılmış olduğunu sağda görmektesiniz.
Aşağıda da telefon santralleri görüyorsunuz.
Bu santrallerde her yeni konuşma yanan lambalarla haber verilir. Otomatik sistemde konuşmalar elektro otomatik bağlantılarla iletilir.

6
TOM SAWYER'in serüvenleri
ŞERİF, KIZILDERİLİ JOE İLE ŞİŞKO MEKSİKALI'YI YAKALAMAK İÇİN, DOUGLAS'IN DUL KARISININ EVİNE BASKIN YAPMIŞTIR. AMA, JOE VAZOYU ATARAK LÂMBAYI KIRAR, KARANLIKTA KALIRLAR...
EYVAH! HERYER KARARIVERDİ! KİMSEYİ GÖREMİYORUM!
DAN!
DUN!
HA... HA.. HA!
ŞERİF BİR BAŞKA LÂMBA BULUP YAKINCAYA KADAR EPEY ZAMAN GEÇTİ...
HAY ALLAH! İKİSİ DE KAÇMIŞ.. AMA BENDEN ÇEKECEKLERİ VAR!
TEŞEKKÜR EDERİM ŞERİF... SİZ OLMASAYDINIZ, HALİM NE OLURDU, BİLMİYORUM...
ASIL, KÜÇÜK HUCK'A TEŞEKKÜR EDİN.. BANA O GELİP, VAZİYETİNİZİ HABER VERDİ..
BAKIN ŞERİF! BİR SANDIK UNUTMUŞLAR.. İŞTE!
ONU DA ALIP GİDELİM... SİZ DE KAPINIZI, BAÇANIZI KAPATIP ÖYLE YATIN BAYAN DOUGLAS..
İYİ GECELER, ŞERİF. ŞEY....
O ÇOCUĞU GÖRÜRSENİZ BANA YOLLAMAYI UNUTMAYIN. TEŞEKKÜR ETMEK İSTİYORUM DA...
HUCK SABIRSIZLIKLA ŞERİFİN DÖNMESİNİ BEKLİYORDU. HAYDUTLARIN KAÇTIKLARINA ÇOK ÜZÜLDÜ.
PEKİ, ŞERİF SANDIKTA NELER VAR?
HİİÇ... SADECE KİLİT KIRIP, KAPI AÇMAK İÇİN BİR KAÇ ALET VAR O KADAR...
ÖTE YANDA TOM'LA BECKY ACABA NE YAPIYORLARDI? POLLY TEYZE İLE BECKY'NİN DADISI ÇOCUKLARINI BULMASI İÇİN TELÂSLA ŞERİFE BAŞ VURMUŞLARDI..
LÜTFEN BİZİ DİNLER MİSİNİZ ŞERİF?
ÇOCUKLARIN BAŞINA BİR FELÂKET GELDİĞİNİ SANIYORUM..
NE OLDU, ANLATSANIZA?
BECKY, TOM SAWYER'LE ... NE YAPSAM BİLMEM Kİ?
TOM BANA, DAĞIN DİĞİNİ SÖYLEMİŞTİ!..
ORASI TEHLİKELİ BİR HEMEN ORAYA GİDECEĞİM...
ŞERİF VE YARDIMCISI, ELERİNE MEŞALELER DE ALARAK ... SAKIN İÇERİDEKİ DELHİZLERDE KAYBOLMASINLAR!
KORKARIM-Kİ YOLLARINI ŞAŞIRIP DIŞARI ÇIKAMADILAR..
ŞERİFİN TAHMİYORLARDI...
TOM!
KORKMA BECKY, ŞİMDİ YOLU BULURUZ!
AMA BURADA HEM AÇLIKTAN, HEM SOĞUKTAN ÖLECEĞİZ!
ŞU TARAFA DOĞRU YÜRÜYELİM BECKY. BELKİ YOLU BULURUZ!
HEM KÖYDE BİZİ MERAK ETMEYE BAŞLAMIŞLARDIR BİLE.. MUHAKKAK ARAMAYA GELİRLER!
ELİMDEKİ MUM BİRAZDAN BİTECEK, SAKIN KARANLIKTA KORKMA, OLUR MU?
ŞEY.. BİLMEM Kİ TOM...
GERÇEKTEN DE AZ SONRA MUM SÖNDÜ. İKİ ÇOCUK KARANLIKTA KALDI.
BECKY, DUYUYOR MUSUN, BAK AYAK SESLERİ GELİYOR!
BELKİ DE BİZİ ARAMAYA GELEN KÖYLÜLERDİR...
BAK TOM! İLERİDE BİR IŞIK VAR...
KOŞ BECKY, KURTULDUK!
AMA HİÇ KİMSENİN SESLENİP, ONLARI ÇAĞIRMADIĞINI GÖREN TOM ŞÜPHELENMEYE BAŞLADI.
ÇOK GARİP! HİÇ SES ÇIKMIYOR!
TOM, ÜRPERDİ...
EYVAH! YANDIK... KIZILDERİLİ JOE BU!
-ARKASI VAR-

KAYBOLMUŞ UYGARLIKLAR: 1

Kaybolmuş uygarlıklar içinde en esrarengizleri, bugün bile sayısız sırlarını çözemediğimiz, Inca, Maya, Olmek ve Toltek uygarlıklarıdır. Bu uygarlıkların en şaşırtıcısı ise şudur:

TEOTİHUACAN

Teotihuacan, Mexico City'nin onbeş kilometre ötesinde bulunmuştur, hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediğimiz bir uygarlığın temsilcisidir. Bilimsel yöntemle anıtın yaşı ortaya çıkarılmış, 1.400 ya da 2.200 yıl önceden kaldığı anlaşılmıştır.

İspanyol kâşiflerin ayak bastıkları çağlarda, Teotihuacan bir yıkıntı yığınından ibaretti. Uygarlığın silinişi üzerinden 8-9 yüzyıl geçmişti.

Arkeologlar bu uygarlığın kaynakları konusunda bugün henüz bir görüş birliğine varmış değiller. Yalnız köy halkının efsanelerinde, muhteşem Güneş ve Ay Piramitleri'nin devler tarafından yapıldığı anlatılıyor.

Güneş Piramidi, görenleri şaşkına çevirmektedir. Ünlü Keops Piramidinden biraz daha küçük, Mikerino Piramidinden ise daha büyüktür bu piramit. Boyu 64 metredir; tabanı, 45.225 metrekarelik bir alanı kaplar.

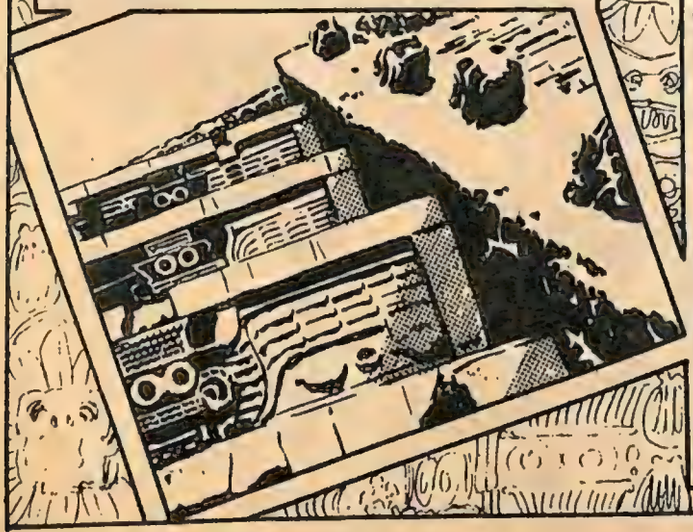

Güneşe tapma töreleri, piramitler, piramitlerin tabut olarak kullanılışı, bu eski uygarlığın, uzun bir süre, Mısır uygarlığıyla karıştırılmasına yol açmıştır. Ama şimdilerde bu görüşten vazgeçilmişe benziyor. Acaba nedir Teotihuacan'ın sırrı? Kimler yaptırdı onu? O yöre halkının başına neler geldi? Belki de bir gün arkeologlar, bu soruların karşılıklarını verebilecekler.

Kareyle daire arasındaki ilişki, matematiğin bulunduğu çağdan beri kurcalamıştır insan kafasını. Keops Piramidi'nin yüksekliği; çemberi piramidin taban çevresine eşit olan bir dairenin yarı çapına eşittir. Buna şaşmamak elden gelmiyor!

BÜYÜK PİRAMİT

Bilim adamlarının çoğu, Mısırlıların, bütün eserlerinde iz bırakan üstün bir kültür yaratmış olduklarına inanırlar. Bu kültür, özellikle Büyük Piramit'te —yapının boyutları gözönünde tutulursa— kendini açığa vurmaktadır.

ÖYLEYSE...

Bu ölçüler doğruysa, insanoğlunun bunca araştırmaya kalkışmasına şaşmamak gerek...

Bu Piramit; güneşin dünyadan uzaklığını, Pi sayısını, bir güneş yılının süresini, yeryuvarlağının yarı çapını ve ağırlığını, Kuzey kutbunun boylam derecesiyle yönünü göstermektedir...

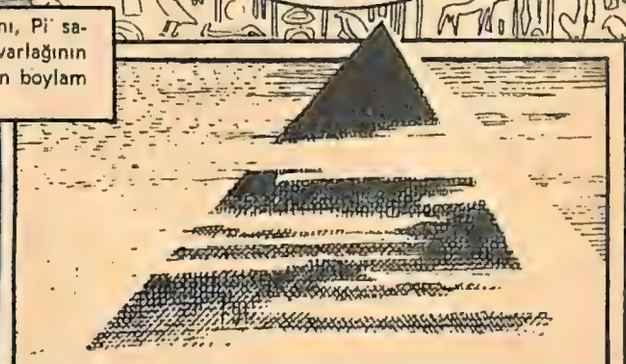

... Ve daha bir sürü çözümlenmemiş ufak ufak ayrıntılar. Basit bir rastantı diyebilir miyiz buna? Büyük Piramit bugün de kıskançlıkla korumaktadır esrarını.

-ARKASI VAR-

Çocuklar,
bugün biriktireceğiniz
paralar,
sizlere güven dolu
yarınlar sağlar.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

Y 318

DÜNYA HARİKALARI

İnsanın elinden çıkan en yararlı yapı

BARAJ

Barajlar, kullanılmak istendikleri amaca göre çeşitli isimler alırlar

Baraj, yeryüzünde insan elinden çıkan en yararlı yapıdır. Barajlar sayesinde yaz ortasında onbinlerce kişi susuz kalmaktan, onbinlerce dönüm arazi kuraklıktan kurtulur. Sonra barajlarda biriken suyla o civardaki köylere, kasabalara, şehirlere elektrik verilir, buralarda yaşayan insanları karanlıkta kalmaktan kurtarılır. Barajların insanoğluna faydası sadece bukadar değildir. Nehirlerin yüksek kesimlerinde yapılan barajlar, yağmur mevsimlerinde nehirlerin fazlalaşan sularını depo eder; nehrin aşağı kesimlerindeki arazileri suların basmasını önler. Barajların insanlara bir faydası da büyük şehirlerin su ihtiyacını karşılamasıdır.

Baraj, diğer adıyle bent, yukarıda saydığımız amaçlarla bir nehrin yolunu kesmek için yapılan engeldir. Suyu biriktirmek için nehrin yolunu kapamak fikri insanlarda uygarlığın tarihi kadar eskidir. Tarım işlerinin gelişmeye başlamasından sonra insanlar, kurak mevsimlerde kullanmak üzere, yağmurlu mevsimlerde suyu depo etmeyi düşündüler. İlk barajlar, el altında bulunan malzemeye göre, taştan, topraktan yapılıyordu. Zamanla baraj yapma tekniği ilerledi.

Barajlar bulundukları araziye, kullanılmak istendikleri amaca göre çeşitli isimler alır. Payandalı barajlar, toprak barajlar, kemer barajlar, kaya dolma barajlar gibi. Baraj yapımı çok büyük emek ve masrafı gerektiren bir çalışmanın ürünüdür. Büyük ve modern barajlar o barajı yapan devlete en azından yüzbinlerce milyon liraya mal olur.

Bir baraj yapılırken uzmanların ilk işi nehir yatağını iyice incelemek, barajın yapılmasını uygun gördükleri yerleri tesbit etmek olur. Bu çalışmalar sırasında hem çevrenin hartası yapılır, hem arazide delikler açmak suretiyle temelin dayanıklılık derecesi öğrenilir. Bu işlemler yapılırken dikkat edilecek en önemli nokta toprağın suyu sızdırıp sızdırmadığını kestirmek olur.

Baraj yapıldıktan sonra arkasında birikmeye başlayan sular bir göl meydana getirir. Buna baraj gölü denir. Baraj gölünde yeter miktarda su toplandıktan sonra fazlasını akıtmak için ya barajın içinde özel kapılar yapılır, ya da fazla suyun baraj duvarının üzerinden taşması sağlanır.

Dünyanın ve Türkiye'nin Önemli Barajları

Bugün dünyanın en büyük barajı İsviçre'dedir. Canton Wallis nehrindeki bu barajın yüksekliği 284 metredir. İkinciliği İtalya'daki Vaiot Barajı, üçüncülüğü yine İsviçre'deki Mauvoisin Barajı alır. Bunların yüksekliği 266 ve 237 metredir.

Türkiye'de baraj yapımına bundan yüzlerce yıl önce başlanmıştır. 1619 yılında İstanbul'da yapılan İkinci Osman Bendi Türkiye'de yapılan ilk önemli barajdır. Osmanlı İmparatorluğu devrinde yapılan barajların en büyüğü ise 1890 yılında inşa edilen Elmalı Bendi'dir. Elmalı Bendi'nden bugün bile faydalanılmakta, İstanbul'un Üsküdar ve Kadıköy yakasında oturanların içme suyunu bu bend sağlamaktadır.

Cumhuriyetten sonra Türkiye'de baraj yapımına büyük hız verilmiştir. Bu barajların en önemlileri, dünyanın sayılı barajlarından sayılan Hirfanlı ve Sarıyer barajlarıdır. Hirfanlı Barajı Kırşehir ilimizde, Sarıyer ise başkent Ankara'dadır. Eskişehir'deki Porsuk Barajı, Adana'daki Seyhan Barajı, Aydın'daki Kemer Barajı, Manisa'daki Demirköprü Barajı, Tokat'taki Almus Barajı da önemli barajlarımızdandır. Doğu Anadolu'yu susuzluktan kurtaracak, elektriğe kavuşturacak Elâzığ'daki Keban Barajı'nın ise halen inşası devam etmektedir. Keban, Balkanlar'ın ve Türkiye'nin en büyük ve en modern barajı olacaktır.

UZAY korsanları

TÜRKÇESİ: AZİZE BERGİN

Uzay gemilerinin, uzayda akla hayale gelmeyen aksiliklerle karşılaşması Amerika ile Rusya'nın arasını adamakıllı açmıştı...

— 1 —

O gün Huston Uzay Merkezinde çok önemli bir toplantı vardı. Ay yolculuklarını düzenleyen bilginler, Uzay merkezinde görevli pilot ve astronotlar bu toplantıya çağrılmışlardı. Son zamanlarda Uzay yolculuklarında baş gösteren aksaklıklar hakkında önemli bazı açıklamalar yapılacak ve bu konuda alınacak tedbirler gözden geçirilecekti.

İki yıldan beri Huston Uzay merkezinde çalışmakta olan gözüpek Türk pilotu Yüzbaşı Erol Dinçtürk de bu pek önemli toplantıya çağrılanlar arasındaydı. Delikanlı elindeki davetiyeye dalgın dalgın göz gezdirirken hafifçe gülümsemekten kendini alamadı. Bu toplantı onun bir bakıma Huston'daki dostları ve amirleriyle veda toplantısı olacaktı. Zira Türk Hava Kuvvetleri Kumandanlığı'ndan aldığı emre göre iki hafta sonra yurda dönmesi gerekiyordu. İki yıl önce Türk Hava Kuvvetleri'nin en gözde pilotlarından biri olarak altı aylık bir staj görmek üzere Huston'a davet edilmiş ve burada bilgisi, çalışkanlığı ve cesareti sayesinde herkesin sevgisini ve saygısını kazandığı için Uzay merkezi yetkilileri Yüzbaşı Dinçtürk'ün Huston'daki staj süresini uzattıkça uzatmışlar, genç pilot böylece tam iki yıl çok sevdiği yurdundan ve yakınlarından uzak kalmıştı. Fakat bu arada Uzay yolculukları hakkında çok önemli bilgiler edinmiş, günün birinde Uzay yolculuğuna çıkacak ilk Türk pilotu olması ihtimali kuvvetlenmişti.

Erol Dinçtürk, herşeye rağmen vatanına kavuşacağı günleri iple çekiyordu. Yola çıkmasına daha bir hafta olduğu halde eşyasını çoktan toplamış, eve de dönüşünü müjdeleyen telgrafı çekmişti. Ancak genç pilot Huston'daki gergin havayı da hissetmiyor değildi. Bu gergin havanın yakın bir gelecekte Üçüncü Dünya Savaşı'na yol açması da pekâlâ mümkündü. Son zamanlarda Rusların ve Amerikalıların uzaya gönderdikleri Uzay gemilerinin akla hayale gelmedik aksiliklerle karşılaşmaları bu iki dev ülkenin arasını adamakıllı açmıştı. Yüzbaşı Erol Dinçtürk, şimdilik bu kötü ihtimalleri aklına bile getirmek istemiyordu, ama Huston'da nereye gitse, kiminle konuşsa hep aynı konudan sözedildiği için ister istemez o da tasalanmaya başlamıştı.

Huston'dan binlerce kilometre uzakta Londra'da da devletin ileri gelenleri Rusya ile Amerika'yı büyük bir savaşın eşiğinden döndürmek için ellerindeki son kozları kullanmaktaydılar. İngiltere Başbakanı gece gündüz Rus ve Amerikan yetkilileriyle temas halindeydi. Fakat maalesef henüz bu uğraşmalardan bir sonuç alınamamış, Ruslar da, Amerikalılar da birbirlerini «Uzayda korsanlık yapmakla» suçlamaktan vaz geçmemişlerdi. Huston'da Uzay Merkezinde tertiplenen toplantıyı İngiliz Uzay uzmanları yöneteceklerdi. Rus ve Amerikan yetkilileri de ellerindeki delilleri açıklayıp bu meseleyi bir karara bağlamaya çalışacaklardı. Erol Dinçtürk'ün böyle bir toplantıya çağrılmasının sebepleri ise çok başkaydı ve genç pilot bunu ancak toplantıda öğrenecekti.

Yakışıklı genç Türk subayı, toplantının yapılacağı binaya giderken Rusya ile Amerika arasındaki uzay mücadelesinin onun da hayatını değiştireceğinden habersizdi.

Toplantı salonundaki uzun masanın başında yirmi kişi vardı. Erol Dinçtürk masa başındaki yirmi kişinin de dünyaca tanınmış önemli siyasi şahsiyetler olduklarını farketmekte gecikmedi. Masanın başında İngiltere başbakanı Richard Johnson oturuyordu. Onun sağında ve solunda da Amerika ve Rusya'nın ileri gelen şahsiyetleri yer almışlardı. Erol Dinçtürk ile Huston da görevli pilot ve astronotlardan meydana gelen küçük bir gruba da masanın öbür ucunda yer ayrılmıştı.

İngiltere Başbakanı Richard Johnson, pek neşesizdi. Kaşları adamakıllı çatılmıştı. Herkes yerini aldıktan sonra ayağa kalktı. Tok ve sert bir sesle konuşmaya başladı:

— «Beyler, buraya niçin toplandığımızı hepiniz biliyorsunuz. Bu sebeple meseleyi fazla uzatıp boşuna vakit kaybetmek istemiyoruz. Zira bizler için olduğu kadar bütün dünya ulusları için de dakikaların şu sıralarda çok büyük önemi var. Uzaydaki kazalar meselesinde Rusyanın da Amerikanın da suçlu olmadığına aşağı yukarı kesinlikle inanıyoruz. İngiliz Gizli İstihbarat Servisinin bir süreden beri yaptığı araştırmalardan bu sonucu çıkardık.

— «Bir süreden beri Amerikalı ve Rus uzay uzmanlarının hiç bir iz bırakmadan ortadan kaybolmaları da durumu büsbütün karıştırdı. Bu arada bir meseleye daha dikkatinizi çekmek isterim. Merkezi İsviçre'de olan Dünya Maliyeciler Sendikası'nın son zamanlarda Ortadoğu'daki küçük bir ülke olan Karat'a para yağdırdığını da tesbit ettik. Maliyeciler Sendikası'nın yetkilileri bu ülkede bol miktarda petrol bulunduğunu ve petrol araştırması yapmak için Karat'a yardım ettiklerini ileri sürüyorlar. Ancak sendikacıların gerçeği gizlediklerini de öğrenmemiz zor olmadı. Karat'ta petrol bulunmadığı tesbit edildi. Ayrıca bir meseleye daha dikkatinizi çekmek isterim. Şu son bir iki yıl içinde gerek Amerikalıların ve gerekse Rusların nükleer silâh taşıyan gemilerinden bir kaçı kayboldu.

«Bütün bu can sıkıcı olayların arkasında Maliyeciler Sendikası'nın gizlendiğini tahmin ediyoruz. Bunlar ele geçirdikleri silâh ve teknik malzeme ile pekâlâ bir roket yapmış olabilirler. Karat'ı da kendilerine bir Uzay Merkezi haline getirmiş olmaları mümkündür.»

Amerikan heyetinin başkanı hemen atıldı: «Öyleyse ne duruyoruz. Hemen Karat'a bir siyasi ihtar gönderip Uzay merkezini ortadan kaldırmasını, aksi halde bunun ülkelerarası bir savaşa sebep olacağını bildirelim.»

Rus heyetinin başkanı daha da heyecanlıydı. «Onlara düşünme fırsatı vermeden Uzay merkezinin yerini bulup hemen hücuma geçelim», dedi.

«Karat'ın Rusya ve Amerika'ya savaş ilân etmesine imkân yok.»

İngiltere Başbakanı Richard Johnson'un kaşları büsbütün çatıldı. «Sizler meseleyi hep savaş yoluyla halletmek istiyorsunuz. Fakat böyle bir savaşın diğer dünya ülkelerini ne kadar güç duruma düşüreceğini düşünmek bile istemiyorsunuz. Bu kararınızda ısrar ederseniz ben de arabuluculuk görevimden ayrılmak zorunda kalacağım.»

Amerikan Uzay Dairesi Başkanı hemen atıldı: «Sizin görevinizden ayrılmanızı istemiyoruz. Biz Amerikalılar ileri süreceğiniz teklifleri kabul etmeye hazırız,» dedi. «Rus meslektaşlarımız buna ne derler, bilemiyoruz tabiî. Eğer Rus hükümeti de bizimle aynı düşüncedeyse o zaman mesele kalmaz.»

Rus heyetinin başkanı da Amerikalıların düşüncelerini kabul ettiklerini bildirince, İngiltere Başbakanı Richard Johnson, piposundan bir nefes çekti. Biraz rahatlamış görünüyordu:

— «Öyleyse beni iyi dinleyin», dedi. «Uzay casuslukları konusunda biz İngilizler sizlerden biraz daha tedbirli davrandık ve ilerde herhangi bir meseleyle karşılaşırsak Uzay araştırmalar yapmak üzere özel bir Uzay gemisi hazırladık. Hükümetim istenirse, dünya barışı uğruna bu gemiyi Rus ve Amerikan yetkililerinin emrine verecek. Zaten İngiltere'den kalkıp buralara gelmemin bir sebebi de buydu.»

Uzun bir sessizlik oldu. Biraz sonra Amerikan heyetinin sözcüsü Bay Stott konuştu. «Peki ama, bu Uzay gemisinin de diğerleri gibi hücuma uğramayacağı ne malûm sayın Başbakan?»

Başbakan Richard Johnson hafifçe gülümsedi. «Uzay gemisi hücuma uğrasa bile bunun önemi yok. Gemimiz herhangi bir hücumdan zarar görmeyecek şekilde yapılmıştır. Size şu kadarını belirteyim ki, hazırladığımız Uzay gemisi birçok bakımlardan diğer ülkelerde yapılanlardan üstün bazı teknik özellikleri taşımaktadır.»

Bay Stott, kızardı, başını önüne eğdi. Bu sırada İngiltere Başbakanı da başını öbür tarafa çevirmiş, Rus delegesiyle konuşmaya hazırlanıyordu.

Rus delegesi Bay Koniyef, oldukça sert bir sesle, «Bu Uzay gemisi üç kişilik mi?» diye sordu. İngiltere Başbakanının, «evet» anlamına gelecek şekilde başını sallaması üzerine tekrar söz aldı:

Huston Uzay Merkezi'nde hava oldukça gerginleşmişti...

— «O halde bu gemiyle uzaya gidecek üç astronottan birisinin mutlaka Rus olmasını şart koşuyorum. Eğer bir Rus astronotunun Rusyadan gelmesini beklemeyecek olursanız, tarafsız bir ülkenin, Ruslarla da Amerikalılarla da iyi geçinmeye çalışan bir ülkenin temsilcisini bu gemiyle uzaya göndermelisiniz. Aksi halde hükümetim böyle bir araştırma ile vakit kaybetmeye yanaşmayacaktır.»

İngiltere Başbakanı Richard Johnson, «Uzay gemisi İngilterede yapıldığına göre geminin kumandanı da elbette İngiliz olacak,» dedi. «Rus astronotunun seçilip buraya gönderilmesini ise bekleyecek durumda değiliz. Üçüncü astronotun bulunmasında Amerikalı dostlarımızın bize yardımcı olabileceklerini sanıyorum. Yanılmıyorsam burada, yani Huston'da staj gören bir kaç yabancı pilot var. Meselâ duyduğuma göre genç bir Türk pilotu varmış. Onun böyle bir yolculuğa katılmasına herhalde hükümeti de itiraz etmeyecektir. Sizin de böyle kimsenin seçilmesini destekleyeceğinizi umarım.»

(Arkası var)

Minifare

6 TARLA FARESİ, MİNİFARE'Yİ ELE GEÇİRMEK İÇİN, BÜYÜK ŞEHRİN AÇ FARELERİNİ KANDIRMI

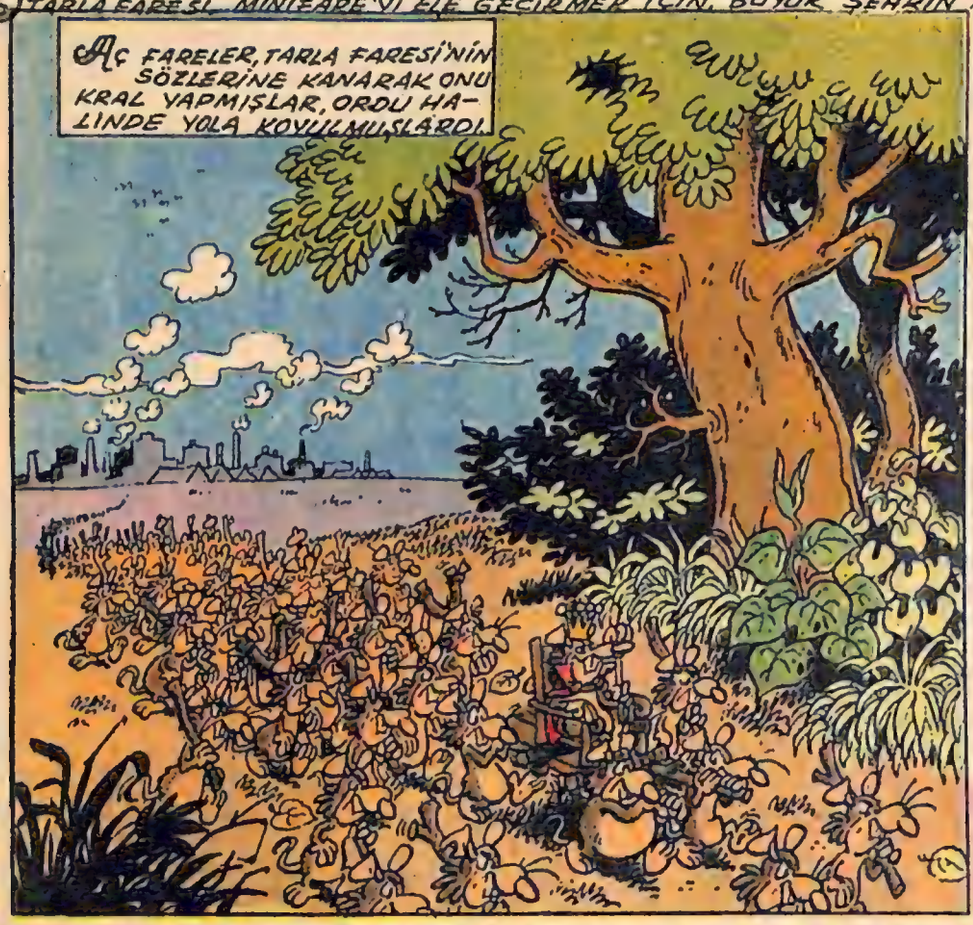

Tehlikede

GEÇ KALDIK SANIRIM MİNİFARE! YÜRÜ BİRAZ!

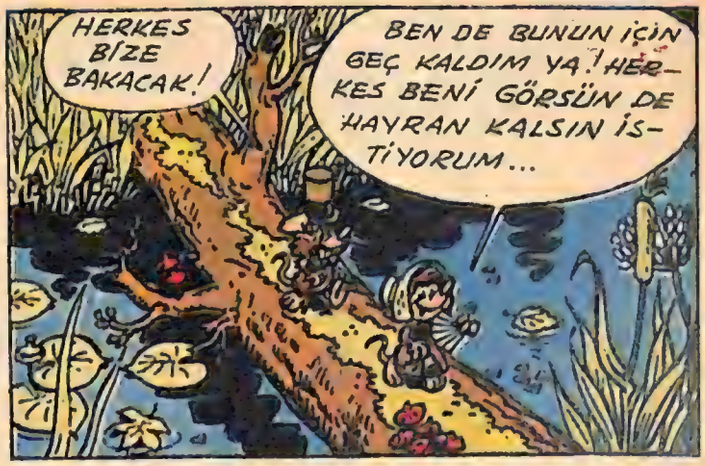
HERKES BİZE BAKACAK!
BEN DE BUNUN İÇİN GEÇ KALDIM YA! HERKES BENİ GÖRSÜN DE HAYRAN KALSIN İSTİYORUM...

HAYDI GİRELİM..
DUR BİRAZ, HELE ŞU DANS BİTSİN DE...

GERÇEKTEN ÇOK GÜZEL! BEN BÖYLE BALO GÖRMEDİM..

CAZ DA GÜZEL!
NE DE HOŞ ANS EDİYOR- AR DEĞİL Mİ?

BAYAN MİNİFARE İLE BAY SİVRİDİŞ, BALOYA TEŞRİF ETTİLER!..

HAYDA!..
UHUUU!
HEYYYT!
YUUUP!
PONC

DIKKAT! Bu sayfalarda çıkmasını istediğiniz yazı, şiir, mektup ve adreslerinizi aşağıdaki adrese postalayınız:
DOĞAN KARDEŞ «Kardeşlerin Köşesi» P. K. 1146 — İSTANBUL.

KARDEŞLERİN KÖŞESİ

19 MAYIS

19 Mayıs 1919'da
Samsun'a çıktı Atamız.
Her yıl bu günü
Coşkunlukla anarız.

NURETTİN İĞCİ
(Mehmet Akif İlkokulu
Kocamustafapaşa - İSTANBUL)

19 MAYIS

Karadeniz'in azgın dalgalarında
Gözüktü çürük bir tekne
Atam vardı bunun içinde
Başladı kurtuluş şarkısı Samsun'da.
Son bir fırsattı bu
Türk yılmazdı bundan
Çarpıştı mertçe
Verdi adını tarihe.

NALÂN TANRIVER - AĞRI

ATATÜRK

Bir 19 Mayıs günü
Yanaştı Samsun'a bir gemi
Düşündü Atatürk dünü, bugünü
Türkiye'yi kurtarmaktı emeli.

Erzurum'da, Ankara'da, Sıvas'ta
Kongreler yaptı,
Askerlerini topladı,
İstiklâl savaşı başladı.

Cumhuriyeti kurdu,
Padişahı yurttan attı,
Devrimleri yarattı,
15 yıl Cumhurbaşkanlığı yaptı.

Sonra bir 10 Kasım günü,
Yürekleri yakarken
Düşündü herkes Atatürk'ü
Kalbi son defa atarken

SERHAT CESUR
(Kaptanpaşa İlkokulu, Şişli - İST.)

MUSTAFA KEMAL

Kahramanlar kahramanı,
Bu vatanı o kurtardı.
O olmasaydı yurdumu
Kimler kurtaracaktı?

Bir 19 Mayıs günü,
Herkes bekliyordu Atatürk'ü,
Nihayet ufuklarda göründü
Bütün yurt sevince büründü...

ÜMİT ENGİNSOY
(Ulubatlı Hasan İlkokulu 4/F, Bahçelievler - ANKARA)

MEKTUPLAŞMAK İSTEYENLER

SİBEL ELDEN: İlköğretmen Okulu Öğretmenleri lojmanları No. 52/A - ARİFİYE. **(10 yaşında. Kartpostal koleksiyonu yapıyor. Matematik ve tarihi seviyor.)**

LEFTER TRİANDAFİLİDİS: 1438 sokak 23/2, Alsancak - İZMİR. **(Pul biriktiriyor. Her konuyla ilgileniyor.)**

FERDİ MADİAN: Kennedy Cad. 38/2, Küçükesat - ANKARA. **(11 yaşında. Pul biriktiriyor. Her konuyla ilgileniyor.)**

MİNE GÜNAY: Yenişehir Lise yanı No. 16, Yenişehir - KARABÜK. **(15 yaşında. Her konuyla ilgileniyor.)**

SUZAN SAKA: Karanfil sokak No. 13/A, Yenişehir ANKARA. **(15 yaşında. Her konuyla ilgileniyor.)**

MEHMET YAŞIN: Lefke Gazi Lisesi, Lefke - KIBRIS. **(12 yaşında. Her konuyla ilgileniyor.)**

ADİL SUSURLUK — Köşk arkası Serhat Apt. Kat 4 No. 8, Çankaya - ANKARA. **(15 yaşında. Radyoculukla ilgilenen kardeşlerle mektuplaşmak istiyor.)**

19 MAYIS

Bu gün 51 yıl önce,
İzmir'e Yunan çıkmış,
Atatürk buna kızmış,
O da Samsun'a çıkmış.

1919 Mayısının 19 unda
Samsun'a Güneş doğmuş,
Fırlamış herkes sokağa,
Büyük Meclis başlayınca.

Sonra Büyük Meclisi açmış
Kurtuluş savaşı yapılmış,
Düşmanı yurttan atmış
Ve Cumhuriyeti kurmuş.

Sonra yurt kurtulunca,
Büyük Meclis toplanınca
Denmiş 23 Nisan çocukların,
19 Mayıs gençlerin olsun.

CEMAL YARDIMCI
(Mithatpaşa İlkokulu Sınıf 4
Muratlı - TEKİRDAĞ)

ATATÜRK

Komutaya seçilen
İlk Cumhurbaşkanı
En büyük Türk yurttaşı
Odur Devletin başı.

Cumhuriyeti kuran
Büyük millî kahraman
İlk başkandır Atatürk
Kimse yok ondan büyük.

HANDAN OLGUNCAN (Kavaklıdere İlkokulu 5/C - ANKARA)

ATAM

Yurdu kurtaran
Cumhuriyeti kuran
Devrimleri yaratan
Sevgili yüce Atam.
Ankara'da Anıtkabir'de yatan
Asıl yeri kalplerimiz olan
Her an kalplerimizde çarpan
Sevgili yüce Atam.

MEHMET BAZ (Dumlupınar İlkokulu, Eşme - UŞAK)

FERAH KASAPOĞLU
(13 Eylül İlkokulu
2. sınıfı - SOMA)

ATAM

Yurdumun güneşi Atam,
Bayrağımın eşi Atam.
İçimi yakıyor bak,
Sevginin ateşi Atam.

Söz verdim, yolundan
Yürüyeceğim Atam.
Ödevimi yapmak için,
Büyüyeceğim Atam.

KARDEŞLERDEN Doğan Kardeş'E

Sevgili Doğan Kardeş,
«Bu Hafta Doğan Kardeşler» sayfası için 2 ay önce gönderdiğim resmim derginde çıkmadı. Buna çok üzüldüm. Nedeninin açıklanmasını rica ederim. **Reşat Kıvılcım - ERDEMLİ**

Sevgili Reşat Kıvılcım kardeş,
Kardeşlerden gelen fotoğraflar büyük bir titizlikle sıraya konmakta ve doğum günlerine raslayan hafta yayımlanmaktadır. Senin mektubun ya elime geçmedi ya da gerekli bilgilerden biri noksan. Sonra, doğum günü üzerine işlem yapıldığı için bu gibi başvurmalarda doğum gününü müracaat mektuplarında muhakkak belirtmek gerek. Sevgilerimle.

DOĞAN KARDEŞ

Sevgili Doğan Kardeş,
Doğum günüm için gönderdiğin hediyeye çok teşekkür ederim. **Sefa Ulukan**

Sevgili Doğan Kardeş,
Sayfalarında bir köşe de manilere ayıramaz mısın? Sevgilerimle. **Oktay Büyükherkül**

Sevgili Oktay Büyükherkül kardeş,
Kardeşlerin kendi yazdıkları maniler içinde yazı kurulunun seçeceği mânileri yayımlayabilirim. Başarılar dilerim.

DOĞAN KARDEŞ

Oyun * Eğlence * Bilgi * Bilmece

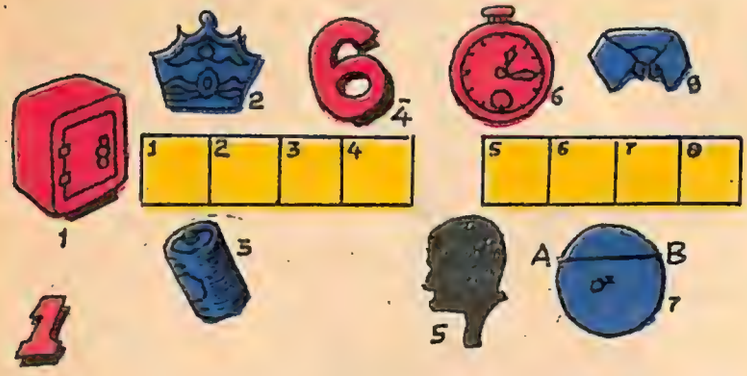

1

TANINMIŞ BİR HİKAYECİMİZİ SORUYORUZ BU HAFTA SİZLERE. HER ŞEKLİN İSMİNİN SONDAN İKİNCİ HARFİNİ AYNI NUMARALI KAREYE YAZARSANIZ SİZ DE ÖĞRENİRSİNİZ BU TANINMIŞ HİKAYECİMİZİ.

AHMET İLE ALİ'NİN OLTALARI KARIŞMIŞ BALIĞI TUTMUŞ OLAN DAHA ŞANSLI TABİİ...

Noktalı yerleri boyayınız.

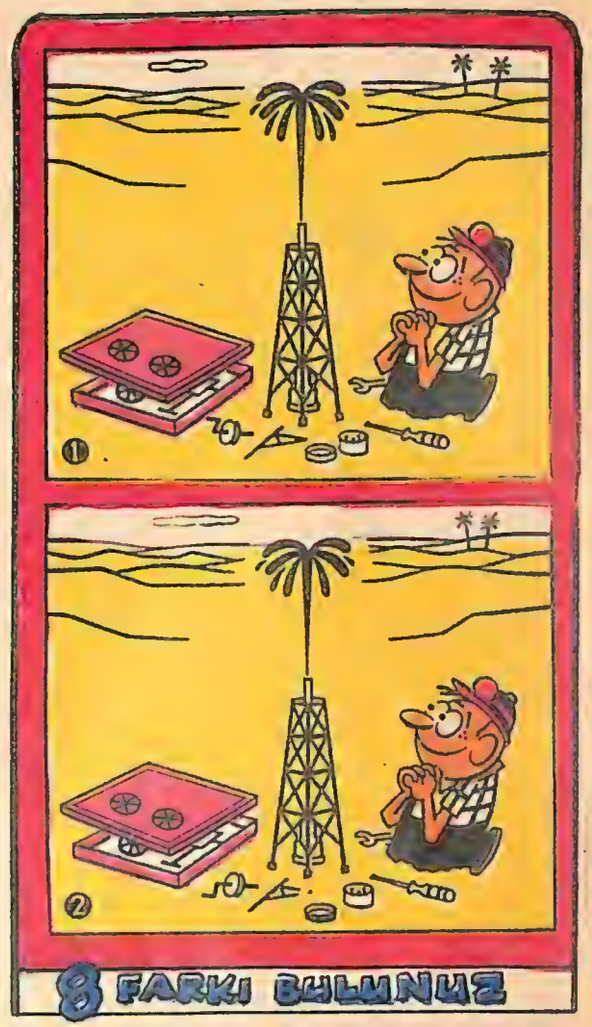

8 FARKI BULUNUZ

2

BU RESİMLE HANGİ ATASÖZÜMÜZ ANLATILMAK İSTENMİŞ ACABA?

CEVAPLARI 31. SAYFAMIZDA

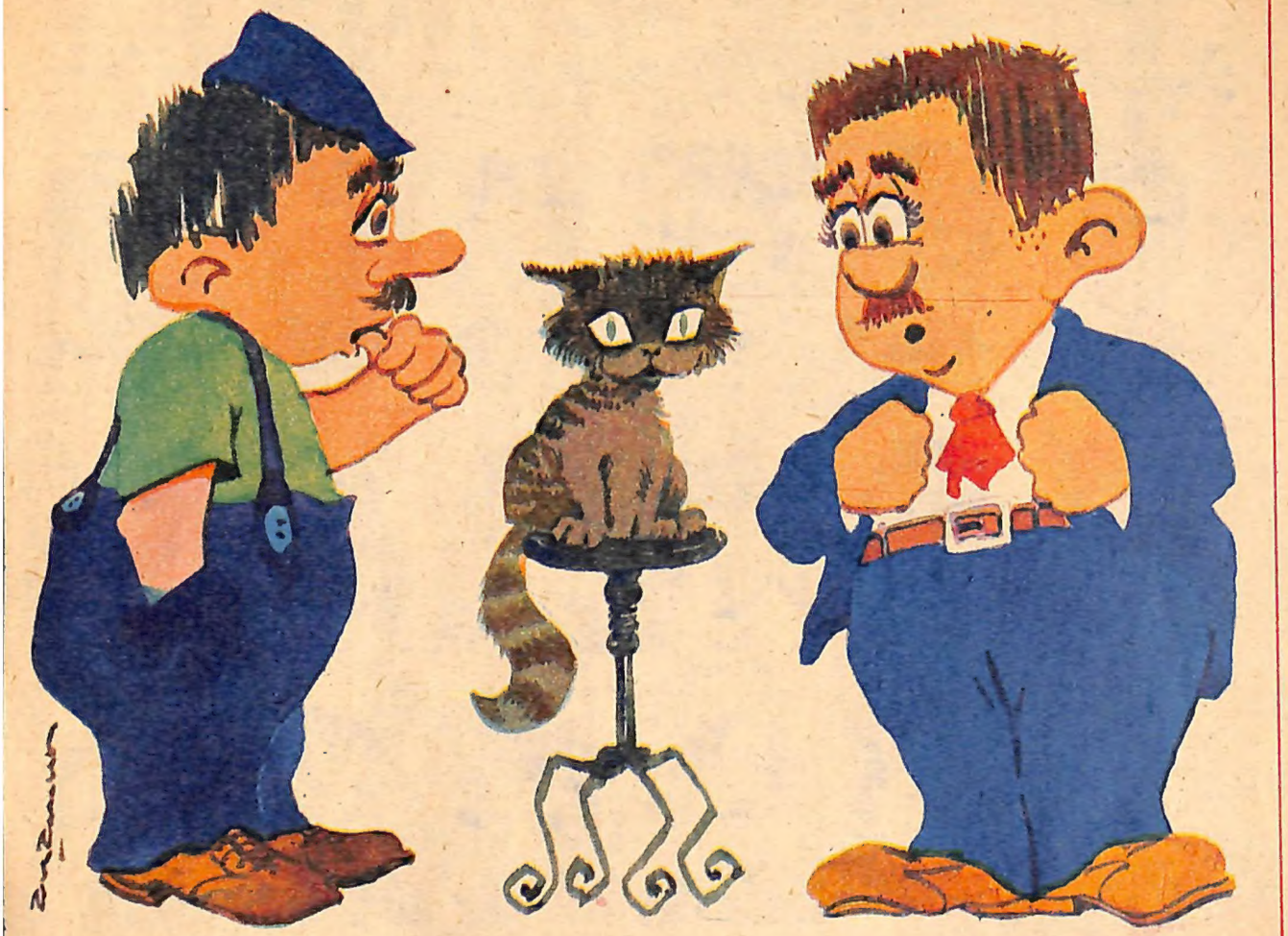

KARDEŞİME MASALLAR

PAHALI KEDİ

Kasabanın birinde tek bir kedi bile yokmuş. Kedi nedir, hiç kimse bilmezmiş. Ancak arada bir masallarda işitirlermiş kedinin adını bu kasaba halkı. İşte bu kasabada yaşayan bir adamın evini fareler sarmış. Öyle çoğalmış ki fareler, adamcağız ne yapacağını şaşırmış, nereye başvuracağını bilememiş. Tanıdıklarından birkaçı bir kedi edinmesini öğütlemişler kendisine. Kedinin farelerin baş düşmanı olduğunu kitaplardan biliyorlarmış. Farelerle başa çıkamayan adamcağız, bu durum canına tak edince, kente giden bir kasabalıya, bir kedi getirmesini, parası ne olursa olsun seve seve ödeyeceğini söylemiş.

Kente giden adam oldukça pahalı bir fiyata bir kedi almış. Alırken iyi bir cins olup olmadığını, avcı olup olmadığını uzun uzun soruşturmuş da sonra karar vermiş. Upuzun tüylü, güzel, iri gözlü kocaman bir kediymiş aldığı. Arkadaşının bu işe seveneceğini düşünerek kasabanın yolunu tutmuş. Yolda birden, kedinin ne yiyeceğini sormayı unuttuğu gelmiş aklına. Öyle ya, bir gün fareler bitince ne yiyecekti bu hayvan?

Adam hemen geri dönerek kediyi aldığı kimseye gitmiş, aklına takılan bu soruyu sormuş. Kedinin eski sahibi:

«Canım o da düşünülecek şey mi, her şeyi yer hayvancağız» diye karşılık vermiş.

Kediyi gene koltuğuna vurup kasabanın yolunu tutmuş adam. Farelerden yakınan arkadaşının evine vardığında, arkadaşı bir an bile duraksamadan hemen kedinin parasını ödemiş. Derken aynı soru onun da kafasına takılmış.

«Peki fareden başka ne yermiş bu hayvan?» Bunun üzerine arkadaşı:

«Her şeyi yermiş, sordum öyle dediler» karşılığını vermiş.

«Her şeyi mi? Bir yanlışın yok ya!» «Evet evet, her şeyi, hiç kuşkun olmasın.»

Bunun üzerine adam:

«Tanrı böyle bir hayvandan beni korusun, bu farelerden de betermiş!» diyerek kediyi gerisingeri kente göndermiş.

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 1,5 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ — Bu Hafta Doğan Kardeşler Sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL»** adresine postalayınız.

★Tayfun Kendiroğlu
Bursa 22.5.60

Engin Erbaş
İstanbul 21.5.59

Füsun Ketencioğlu
Ankara 22.5.63

Yaşar Yozgat
Ankara 22.5.58

Halûk Selvi
Ankara 23.5.61

M. Çınar Köklü
Ankara 19.5.62

N. Kemal Güneş
Karaman 24.5.61

Mehmet Genç
Kastamonu 21.5.55

Tülây Oktay
Kars 21.5.58

Aziz Yiğitoğlu
İstanbul 24.5.56

Gülây Yüzak
İzmir 19.5.58

R. Enis Akbaba
Ankara 19.5.60

Soner Dökmeci
Ankara 19.5.57

Salih Dilbaz
Denizli 19.5.57

İbrahim Bilgen
Mersin 22.5.58

Sıtkı Altınkan
İzmir 19.5.61

★Vural Yılmaz
Kepsüt 19.5.59

★Attilâ Yıldırım
Susurluk 20.5.60

Demirhan Ayberk
İstanbul 20.5.61

İbrahim Ertoksöz
Bursa 18.5.56

★Hakan Alpman
Bolu 24.5.63

Özden Selçukhan
Konya 18.5.56

Nazmi Özkan
Çanakkale 22.5.63

Emine Kara
Karabük 23.5.60

Aydan Sayılgan
Kayseri 20.5.58

★Şerafettin Tortop
Senirkent 19.5.60

Oktay Akgün
Gölcük 18.5.59

Aysun Saraç
İstanbul 23.5.60

Yılmaz Coşkun
Kulu 19.5.54

Gülten Karaman
Eskişehir 22.5.59

Ünal Coşkun
Niğde 21.5.56

Recep Kuyucu
Niğde 23.5.56

★Birol Akan
Sivas 24.5.60

★Levent Uğurlu
Ankara 24.5.63

Hürdoğan A. İdil
İstanbul 24.5.60

Eyüp Acar
İstanbul 18.5.63

KARİKATÜR

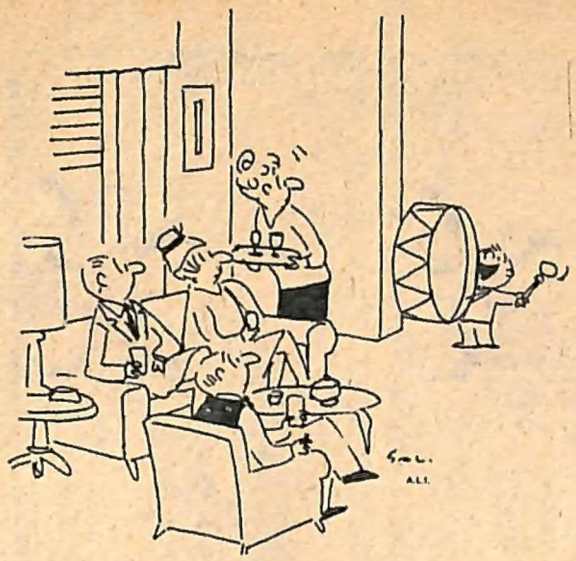

— Büyükannesi oğluma doğum günü hediyesi aldı da!..

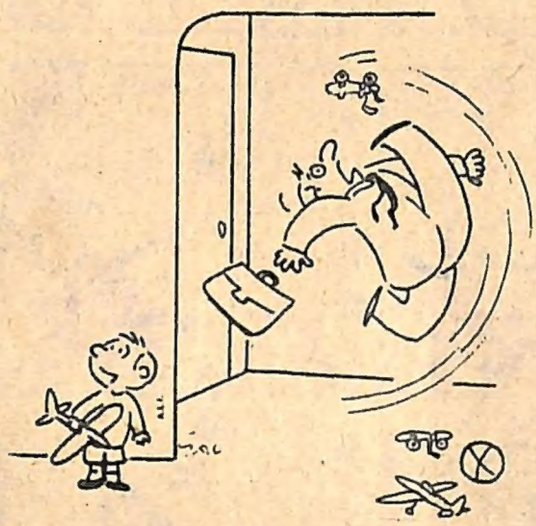

— Anne!.. Babam geldi!..

— Resim öğretmeni, pazartesiye kadar bir hayvan boyayın dedi de...

OYUN EĞLENCE BİLGİ BİLMECE ÇÖZÜMLERİ

(1) SAİT FAİK
(2) HER KOYUN KENDİ BACAĞINDAN ASILIR

8 FARK:

1 — Bulut, 2 — Palmiyeler, 3 — Petrolün damlala-

GIYYY!.
GIYYYY!!.
GIYY!..
GIYY!.
GIYY GIYY!
YETER!.
GIYY!..
GIYY!.
GÜM!.
GÜM!.
GIYYY!..
GIYYY
GIYY!..
GIYY..
GIYY...
GIYY!.
DINAMIT
GIYY!.
GIYY!
GIIIYY!.
GIYY..
PISST..
DINAMIT
BOOM
GIIYY!
GIIYYY!